

# Vetésváltás a zöldségtermesztésben

## Termesztési módok a növényváltás módja alapján

- Monokultúra
- Monokultúrás jellegű termesztés
- Növényváltás
  - vetésforgó
  - vetésváltás (rugalmas vetésforgó)

---

---

---

---

---

---

---

---

- Monokultúrát jobban tűrő zöldségfélék
  - csemegekukorica
  - káposztafélék (lúgos talajon)
  - oltott görögdinnye
- Monokultúrára nagyon érzékeny zöldségfélék
  - zeller
  - zöldborsó, zöldbab

---

---

---

---

---

---

---

---

## Milyen tényezők akadályozzák a klasszikus vetésforgó alkalmazását a zöldségtermesztésben?

- Gyorsan változó piaci viszonyok
- Nagy az aránya a szerves trágyaigényes kultúráknak
- Támrendszeres termesztés, hajtás
- Kicsi átlagos üzemméret
- Specializáció

---

---

---

---

---

---

---

---

## Kertészeti termesztésben alkalmazott vetésforgók

- **Kertészeti vetésforgók**
  - (elméleti három(négy)-szakaszos)
  - (bolgár rendszerű (?))
  - öntözött zöldséges
  - (növényházi (?))
- **Kombinált vetésforgók**
  - kombinált zöldséges – öntözött, öntözetlen
  - zöldségvetőmag-termesztő
  - gyógynövényes
  - faiskolás

---

---

---

---

---

---

---

---

## elméleti három(négy)-szakaszos vetésforgó a szervestrágyaigény alapján

- I. szerves trágyát közvetlenül igénylő kultúrák
- II. tápanyagigényesek, de szerves trágyázást közvetlenül nem igénylők
- III. talajjavító növények
- IV. évelő kultúrák

---

---

---

---

---

---

---

---

## A vetésforgó alapelemei

Összetétel

Arány

Sorrend

Körforgás

---

---

---

---

---

---

---

---

## A sorrendet befolyásoló tényezők

- Lekerülési időpont
- Talajtermékenységre gyakorolt hatás
- Növények tápanyagfeltáró képessége
- Gyökeresedési mélység
- Talaj vízgazdálkodására gyakorolt hatás
- Gyomnövények fejlődésére gyakorolt hatás
- Kórokozók, kártevők elleni védekezés
- Tartós hatású gyomirtószerek használata

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

## Lekerülési időpont

- **Korai vetésű kultúrák:**
  - sárgarépa, petrezselyem
  - zöldborsó
  - vöröshagyma
- **Kései lekerülésű kultúrák:**
  - hosszú tenyészidejű sárgarépa, petrezselyem, gumós zeller, cékla, téli retek
  - hosszú tenyészidejű fejes káposzta, másodnövényként termesztett káposztafélék

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

- **Elő- és utónövényként beilleszthető zöldségkultúrák**
  - korai burgonya
  - konzervuborka
  - csemegekukorica
  - rövid tenyészidejű káposzta, karalábé, karfiol, brokkoli, kínai kel
  - zöldborsó, zöldbab
  - rövid tenyészidejű sárgarépa, retek, cékla
  - salátafélék, spenót
  - zöldhagyma, áttelelő vöröshagyma, őszi fokhagyma

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

• **Növények tápanyagfeltáró képessége**

- talajzsaroló – pl. káposztafélék, torma
- talajkímélő – pl. salátafélék, retek
- talajerőt fenntartó – pl. zöldborsó, zöldbab

• **Gyökeresedési mélység**

- mélyen gyökeresedő – pl. brokkoli, görögdinnye
- sekélyen gyökeresedő – pl. karalábé, uborka, salátafélék

• **Gyomnövények fejlődésére gyakorolt hatás**

- gyomirtó növények – kapások
- gyomfojtók – pl. fejes káposzta (saláta)
- gyomnevelők – pl. vöröshagyma, sárgarépa
- gyomosítók – pl. torma, spárga

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

**Vetésforgó szerkesztés lépései**

- Vetésterv összeállítása
- Vetésterv növényeinek csoportosítása
- Szakaszok számának megállapítása
- Növények beosztása szakaszokba
- Vetésforgó változatok összeállítása
- Változatok bírálata, legjobb változat elfogadása
- Talajfedettség ábrázolása

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

szakasz	I	paprika										
	II	vöröshagyma										
	III	fejes káposzta										
	IV	zöldbab					fejes saláta					
	jan.	feb.	márc.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szept.	okt.	nov.	dec.

- Megvalósítási terv készítése

---

---